

Aan: Mevrouw F. M. Wiersma, minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur
Aan: de leden van de vaste commissie voor LVVN

Assen, 13 januari 2025

Onderwerp: *Pesticide toelatingsinstantie CTGB hardnekkige ondermijner van onze rechtsstaat.*

Geachte Minister,
Geachte leden van de vaste commissie,

Onze rechtsstaat is in gevaar. Dat stelt niet alleen kamerlid Omtzigt vast met zijn betoog over het respecteren van de 'rechtsstatelijkheid', maar dat gevaar is ook voor Pesticide Action Network Netherlands (PAN-NL) dagelijkse kost. De toelatingsinstantie van pesticiden, het Ctgb uit Ede, is een voorbeeld van het onderuithalen van de rechtsstaat. Het lijkt er vaak op of het Ctgb wetten ziet als iets wat je moet zien te ontduiken. Dat past natuurlijk prima in onze landbouw beleidscultuur, het zoeken naar achterdeurtjes en sluipweggetjes. Maar het is wel buitengewoon onwettig en schadelijk voor de belangen van de burgers en voor de (rechts)cultuur van ons land. Wat bezielt het Ctgb?

PAN-NL heeft daarom onlangs bezwaar aangetekend tegen de toelating van het pesticide Xenial om de vinger nogmaals op de (zwerende) wond te leggen¹. De wet is er heel duidelijk over (Art.4, Verordening 1107/2009) dat elk besluit genomen moet worden op basis van de **meest recente wetenschappelijke inzichten**. Dat klinkt heel normaal, je gaat toch geen verouderde inzichten gebruiken als je een besluit neemt. Of wel? Jarenlang heeft het Ctgb deze zin echter niet gelezen of opzettelijk genegeerd en stokoude besluiten, soms wel van 20 jaar oud, zonder enige nieuwe beoordeling herbevestigd als veilig. Net alsof er in de tussentijd geen enkele nieuwe wetenschappelijke studie over het pesticide is gepubliceerd of een nieuw inzicht is ontstaan.

In 2019 heeft PAN al een drietal besluiten van het Ctgb aangevochten vanwege deze ondermijning van de wet. Het ging onder meer over het pesticide Dagonis met de stof difenoconazool die vele jaren niet was beoordeeld terwijl er in de tussentijd tientallen studies zijn gepubliceerd over de schadelijke hormoonverstorende werking van de stof. De Nederlandse rechter, het College van Beroep voor het Bedrijfsleven (CBB), vond het nuttig het Europees Hof te raadplegen en die heeft uiteindelijk in 2024 geoordeeld dat "besluiten op basis van de meest recente wetenschappelijke inzichten" toch echt "besluiten op basis van de meest recente wetenschappelijke inzichten" betekent. Op basis hiervan zal het CBB begin 2025 nog met een eendoordeel komen. Waarbij het oordeel van de hoogste rechter, het EU Hof, uiteraard gerespecteerd wordt.

Maar niet door het Ctgb. Dat blijft ijzeren-heinig doorgaan de nieuwste inzichten te negeren. En dat is natuurlijk ook wel zo makkelijk als je graag zoveel mogelijk pesticiden willen toelaten. De bescherming van onze burgers, die door de wet wordt gegarandeerd, schiet er dan bij in. De beschikbaarheid van pesticiden is ook veel belangrijker dan het voorkomen van menselijke chronische ziektes als Parkinson en Alzheimer en dan de ineenstorting van de biodiversiteit. Dat is blijkbaar de boodschap van het Ctgb.

---

¹ <https://www.pan-netherlands.org/wp-content/uploads/2024/12/Bezwaarschrift-.pdf>

Het Ctgb is vastbesloten, ze gaat op deze weg van ondermijning door. De kunst van het ontwerpen van sluiptweggatjes is haar specialisme. In een recente presentatie in een besloten Europees overlegorgaan (zie voorbeeld op de volgende pagina), beweerde het Ctgb dat de uitspraak van het EU Hof slechts gaat over hormoonverstoring en niet over andere schadelijke nieuwe inzichten. Dit is opnieuw in strijd met de Verordening die helemaal niet zo'n beperking tot één enkel effect kent. Dat geeft aan dat het Ctgb een slechte leerling is en blijft doorgaan met nieuwe onwettige voorstellen propageren, zelfs in Brussel en bij alle andere landen.

Xenial, het pesticide dat PAN-NL nu aanvecht is een schimmelbestrijdingsmiddel in de graanteelt en komt uit de koker van pesticiden gigant BASF. Het bestaat uit maar liefst 3 actieve stoffen, metrofenon, mefentri-fluconazool en pyraclostrobine. Bij geen van de drie heeft het Ctgb een beoordeling uitgevoerd met betrekking tot hormoonverstoring. Ondanks de uitspraak van het EU Hof. En dat terwijl er bij twee van de drie duidelijke aanwijzingen zijn dat een dergelijk schadelijk effect bestaat. Een daarvan, pyraclostrobine, is slechts eerder in 2004 beoordeeld en daarmee negeert het Ctgb 20 jaar aan nieuwe wetenschappelijke inzichten. Ook andere schadelijke effecten zijn genegeerd. Te veel om op te noemen, een kankerverwekkende onzuiverheid, giftigheid voor het embryo, amfibieën die binnen 1 uur doodgaan, schadelijkheid voor het zenuwstelsel. Etc.

De opdracht van het Ctgb is de mens en haar milieu te beschermen en niet, zoals het nu lijkt, als trekpop van het landbouwbelang/ministerie te fungeren. De herstructurering van het Ctgb, bij een steeds meer aanzwellende kritiek op haar functioneren^{2,3,4,5}, wordt alsmat dringender.

Daarom verzoekt PAN-NL u zo spoedig mogelijk een herstructurering van het Ctgb in gang te zetten.

Met vriendelijke groet,
namens PAN-NL

M. Mantingh, voorzitter PAN-NL
06 12532813

Bijlage: Presentatie van het Ctgb op de 'besloten High Level Meeting' van lidstaten, Commissie en EFSA, 11 december 2024, een van de dia's:

C-309/310: ED in product applications

The European Court of Justice (ECJ) has recently ruled that the evaluating competent authority **must** take into account relevant and reliable scientific and technical knowledge available at the time of examination on adverse ED effects on humans of the active substance in a plant protection product. The ECJ judgment is limited to available knowledge on ED properties for humans.

ctgb

² Volkskrant 14/11/20, Interview Hoogleraar Violette Geissen

³ <https://www.bnnvara.nl/zembla/artikelen/hoer-het-ctgb-structureel-de-gevaren-van-landbouwgif-bagatelliseert>

⁴ <https://www.trouw.nl/duurzaamheid-economie/pesticidenwaakhond-heeft-gezagscrisis-aan-zichzelf-te-danken~bba0a46a7/?referrer=https://www.google.com/>

⁵ <https://beleidsradar.nl/documenten/kritiek-op-toelatingsprocedures-gewasbeschermingsmiddelen-8ce0bdc6-11cb-4c5a-aad0-8dc9b593ac87>